

Az egyéni vállalkozás egyéb gazdasági társaság típusok fényében

Észak-Magyarországi JOGpontok

Közkereseti társaság és betéti társaság

Mindkét társasági forma személyegyesítő jellegű, vagyis a tagok személyes együttműködésén és közreműködésén alapulnak ezek a gazdasági formák. Mindkettő társasági forma általában alacsony tőkével és kisebb taglétszámmal működik.

A vonatkozó törvényi meghatározások alapján a kettő társasági forma meghatározása az alábbiakban foglalható össze:

- a közkereseti társaság (kkt.) létesítésére irányuló társasági szerződés megkötésével a társaság tagjai arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, és a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért korlátlanul és egyetemlegesen helytállnak;
- a betéti társaság (bt.) létesítésére irányuló társasági szerződés megkötésével a társaság tagjai arra

vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, továbbá legalább az egyik tag (beltag) vállalja, hogy a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért a többi beltaggal egyetemlegesen köteles helytállni, míg legalább egy másik tag (kültag) a társasági kötelezettségeikért nem tartozik helytállási kötelezettséggel.

A fentiek alapján látható, hogy míg a közkereseti társaság minden tagja egyetemesen vállal felelősséget a társaság kötelezettségeiért (az egyéni vállalkozóhoz hasonlóan), addig a betéti társaságban van(nak) olyan személy(ek), aki(k) felelőssége korlátozott, így ő(k) nem tartoznak a társaság kötelezettségeiért a társaságba fektetett vagyonon túl egyéb helytállással.

A korlátlan felelősség miatt a tagságra vonatkozóan az alábbi törvényi korlátozások állnak fenn:

- természetes személy egyidejűleg egy gazdasági társaságban lehet a társaság korlátlanul felelős tagja,

- kkt. és bt. nem lehet gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja, azaz nem lehet másik közkereseti társaságban tag és betéti társaságban beltág.

Ez egyben azt is jelenti, hogy egyéni vállalkozó egyszemélyben nem lehet kkt. tagja vagy bt. beltágja.

A kkt. és bt. az egyéni céghez hasonlóan cégbírószági bejegyzési folyamat útján alakulhat meg, így itt is kötelező ügyvédet igénybe venni az eljárás lefolytatásához. A sikeres alapítási folyamat a cégbírószági bejegyzéssel és ennek közzétételével zárul.

Ezen társasági formákra jellemző a tagok személyes közreműködése a társaság tevékenységében, amely egyben törvény által előírt kötelezettségük is. Ez azt jelenti, hogy a társaság tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködnek és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a közreműködés díjazás ellenében történjen.

Mindkét társasági forma esetén a felmerülő kötelezettségeiért elsősorban a társaság felel vagyonával, mivel ennek a vagyonnak épp az a célja, hogy az esetlegesen felmerülő igényekkel szemben fedezetként szolgáljon.

Azonban amennyiben a társasági vagyon a követelést nem fedezi, a társaság kötelezettségeiért a kkt. tagjai vagy a bt. beltagei saját vagyonukkal korlátlanul és egyetemlegesen felelnek. A korlátlan kitétel ugyanazt jelenti, mint az egyéni vállalkozó, illetve egyéni cég esetében, azaz a tagok teljes magánvagyonára fedezetül szolgál. Az egyetemlegesen feltétel azt jelenti, hogy a bármelyik taggal szemben a teljes követelés érvényesíthető, azaz a vagyoni hozzájárulásuk arányára nem hivatkozhatnak. Ez a kitétel sem az egyéni vállalkozásnál, sem az egyéni cégnél nem értelmezhető, mivel ott egy alapítóról beszélhetünk csak.

A betéti társaság kültagja a fentiekkel ellentétben csak korlátozott felelősséggel rendelkezik, azaz csak a társasági szerződésben vállalt vagyoni hozzájárulás szolgáltatására köteles, a társaság kötelezettségeiért ezen túl nem felel.

A kkt. és bt. könyvvizetését tekintve kettős könyvvitel alá tartozik, így az ezzel kapcsolatos adminisztrációs terhek hasonlóak az egyéni céghez. Ugyancsak az egyéni céghez hasonlóan a törvény nem határoz meg minimum vagyoni hozzájárulást (tőkét) a társaság megalapításához, így ebben az esetben is viszonylag alacsony költségekkel megalapíthatóak ezek a társasági formák.

Egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság

A korlátolt felelősségű társaság (kft.) olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetéteinek szolgáltatására és a társasági szerződésben megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki. A társaság kötelezettségeiért a tag nem köteles helytállni. Ennek a társasági formának „speciális” esete, amikor csak egy tagja (alapítója) van a társaságnak az egyéni céghez hasonlóan.

Alapítása a korábban részletezett bt.-hez és kkt.-hez hasonló, a társaság cégbírósi bejegyzéssel alakul meg. Fontos különbség az összes korábban részletezett gazdasági társasági formától, hogy az alapító felelőssége ebben az esetben korlátozott, így személyes magánvagyonával nem felel a társaság által vállalt kötelezettségeikért. Azonban annak biztosítása érdekében, hogy a társaság fizetőképessége megalapozott legyen, a kft. alapításához jelentős minimum tőkét kell a társaságba befektetni az alapításkor vagy az azt

követő időszakban, amelynek alsó határa jelenleg 3.000.000 forint. Ez a vagyoni hozzájárulás lehet közvetlenül pénzbeli, azonban a vonatkozó jogszabályok lehetővé teszik a nem pénzbeli hozzájárulás (un. apport) alkalmazását is egy bizonyos összeghatárig.

Az egyszemélyes kft. nagy előnye az eddig ismertetett társasági formákkal szemben, hogy az alapító nem köteles személyesen közreműködni a társaság vezetésében. Betöltheti az ügyvezetői pozíciót megbízási vagy munkaviszony alapján, azonban alkalmazhat mást is ügyvezetőként, áthárítva a társaság mindennapi szervezésével és vezetésével kapcsolatos teendőket. Abban az esetben azonban, ha az alapító egyszemélyben ügyvezető is és ezt munkaviszonyban látja el, akkor a munkaviszonyban történő foglalkoztatást a társaság alapító okiratának tartalmaznia kell. Ilyenkor, az egyéni vállalkozóhoz hasonlóan, az alapító ügyvezető egyben foglalkoztató és foglalkoztatott is.

Annak meghatározása érdekében, hogy járulékfizetési szempontból milyen konstrukció alkalmas a legnagyobb költségcsökkentés elérésére a leendő vállalkozónak az

alapításkor érdemes kikérnie könyvelő, számviteli tanácsadó véleményét.